

HALLO!

**boxmeer
groen,
gewoon
doen!**

Milieubeleidsplan 2010-2013

VOORWOORD

Beste lezer,

De gemeente Boxmeer is volop in ontwikkeling. De gemeente zal op diverse plaatsen over een aantal jaren een ander gezicht hebben: de Health Campus Boxmeer op Sterckwijck, de nieuwbouwwijken Elderom en Maasbroeksche Blokken, het Onderwijsplein aan de Stationsstraat en diverse kleinschaligere bouwprojecten zullen volop in ontwikkeling zijn ofwel voltooid zijn.

Ruimtelijke ontwikkeling gaat gepaard met veel belangen. Er is in toenemende mate sprake van schaarse grond en schaarse grondstoffen. Op velerlei gebied willen we als burger volop meegenieten van de welvaart. Bouwen en consumeren heeft een grote impact op het milieu. Duurzaamheid is een actueel item van deze tijd. Als burgers en lokale overheid dienen we onze verantwoordelijkheid te nemen. Op landelijk en provinciaal niveau zijn afspraken gemaakt om bijvoorbeeld de CO²-productie terug te dringen. Dit heeft ook consequenties op lokaal niveau. Als lokale overheid moeten en willen we onze verantwoordelijkheid nemen.

In 2008 en 2009 heeft de gemeenteraad 2 duurzaamheidsdebatten gevoerd en een bestuurlijk ambitieniveau vastgesteld. De uitkomsten van deze debatten zijn meegenomen in het voorliggende milieubeleidsplan 2010-2013. Naast het milieubeleidsplan is een projectenboek opgesteld waarin de projecten staan die we aanvullend op onze reguliere milieutaken de komende vier jaar gaan uitvoeren.

Als wethouder milieu is het voor mij een belangrijke stap om u de nieuwe milieuambities en milieudoelen van de gemeente Boxmeer voor een duurzaam, kwalitatief en toekomstgericht beter milieu, aan te bieden en belangrijker: daar vervolgens uitvoering aan te geven! Veel ontwikkelingen kunnen benaderd worden vanuit de bedreigingskant; anderzijds, en dat is de insteek van de gemeente, vanuit de kansenkant. Het zijn uitdagingen!

Boxmeer streeft naar een kwalitatief hoogwaardige, gezonde, duurzame en veilige leefomgeving waarbij in de afwegingen sprake is van een evenwichtige balans tussen ecologische, maatschappelijke, politieke en economische belangen.

Gerard Everink
Wethouder milieu, gemeente Boxmeer
Maart 2010

INHOUDSOPGAVE

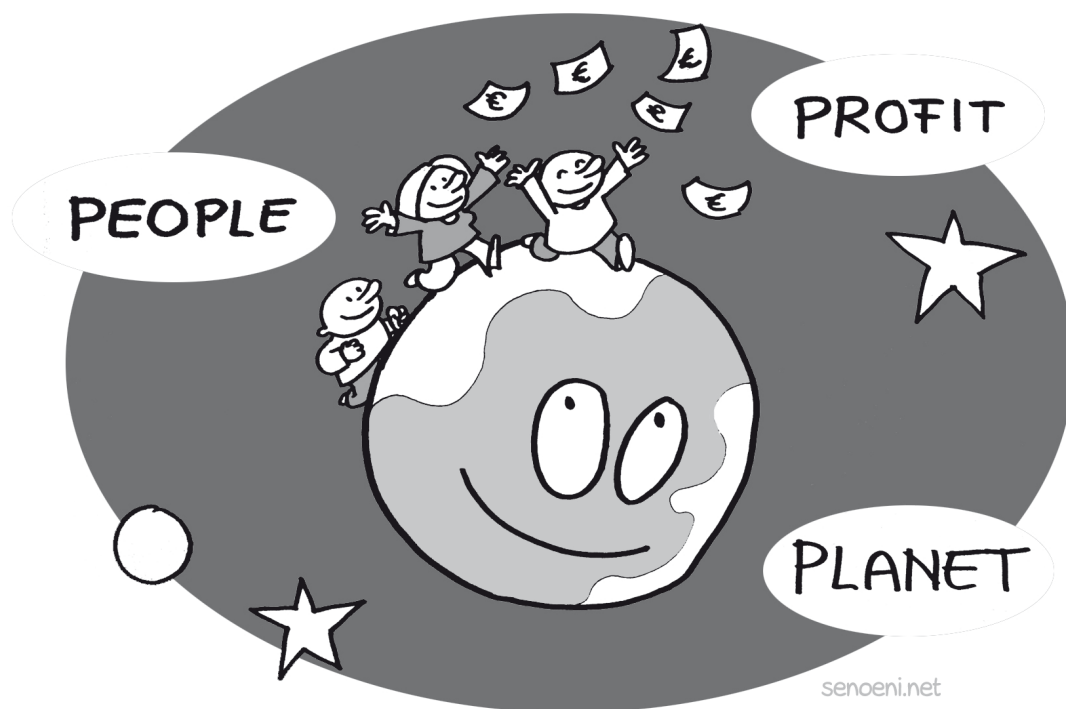
1. Inleiding	7
1.1 Organisatorische borging	8
1.2 Milieubeleidscyclus	8
1.3 Leeswijzer	9
2. Speerpunten duurzaamheid	10
SPEERPUNT 1: DUURZAME RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	10
SPEERPUNT 2: COMMUNICATIE EN EDUCATIE	13
SPEERPUNT 3: EIGEN GEMEENTELIJKE ORGANISATIE	16
3. Reguliere milieutaken	19
3.1 Onderste laag	19
3.2 Netwerklaag	24
3.3 occupatielaag	28

1. Inleiding

Door het opraken van de fossiele brandstoffen, wereldwijde armoede en de huidige economische crisis staat 'duurzaamheid' (inter)nationaal hoog op de agenda. Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen. De drie P's - 'people' (mensen), 'planet' ((leef)milieu) en 'profit' (economische opbrengsten) - worden hierbij op een harmonieuze manier gecombineerd.

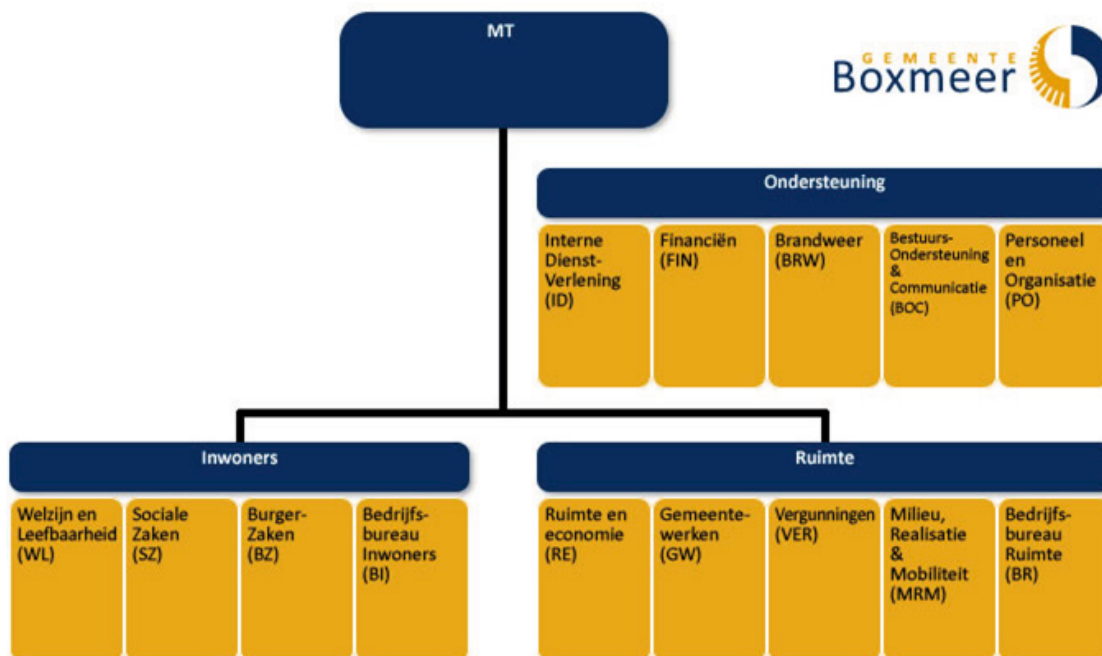
Duurzaamheid is een onderwerp dat de afgelopen 2 jaar ook binnen de gemeente Boxmeer een plek heeft veroverd. September 2008 heeft de raad van Boxmeer haar eerste duurzaamheidsdebat gevoerd. Tijdens deze bijeenkomst zijn de volgende duurzaamheidsthema's aan de raad voorgelegd: Energie, Duurzaam inrichten, Duurzaam bouwen, Duurzaam inkopen, Biodiversiteit, Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, Communicatie en educatie. Het college heeft van de raad vervolgens de opdracht meegekregen om de resultaten van het eerste duurzaamheidsdebat verder uit te werken en een tweede duurzaamheidsdebat voor te bereiden. Na het 1e debat is er een ambtelijk duurzaamheidsteam opgericht. Dit duurzaamheidsteam heeft samen met het RMB de resultaten van het eerste debat verder uitgewerkt. Het tweede duurzaamheidsdebat heeft plaatsgevonden in mei 2009. De resultaten van deze 2 duurzaamheidsdebatten zijn verwerkt in dit nieuwe milieubeleidplan 2010-2013.

Dit milieubeleidplan bevat het beleid van de gemeente Boxmeer op het gebied van duurzaamheid voor de jaren 2010-2013, de reguliere milieutaken en de doelen die de komende jaren gerealiseerd moeten worden. Het milieubeleidsplan vormt een 'paraplu' voor de milieuambities voor nu en in de toekomst en legt verbandingen tussen de milieuonderwerpen. Hierbij wordt rekening gehouden met de effecten op 'people' en 'profit', maar het aspect 'planet' is leidend in de gemaakte keuzes.

1.1 Organisatorische borging

Het milieubeleidsplan wordt uitgevoerd door de medewerkers van de sector Ruimte. De afdelingen Vergunningen, Ruimte en Economie, Gemeentewerken en Milieu, Realisatie en Mobiliteit zijn hierbij betrokken. De afdeling BOC (Bestuursondersteuning en Communicatie, sector Ondersteuning) is betrokken bij de handhavingstaken en communicatieactiviteiten.

Programma 6 (Milieu, Realisatie en mobiliteit) in de beheersbegroting omvat o.a. het taakveld milieu en afvalstoffen. Binnen dit programma wordt uitvoering gegeven aan het regionale milieubeleid¹, de zogenaamde RMB type-I taken, het gemeentelijke uitvoeringsprogramma, het afvalstoffenbeleid en het gemeentelijk waterplan. De milieuvergunningverlening is ondergebracht bij programma 5 (Vergunningen). De milieuhandhaving valt onder programma 11 (Bestuursondersteuning en communicatie). Voor de uitvoering van het gemeentelijke milieubeleid is binnen programma 6 structureel € 51.400,- beschikbaar. Daarnaast ontvangt de gemeente voor de periode 2009-2012 de SLOK uitkering (Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven). Dit bedrag is vastgesteld op een totaalbedrag van € 93.642,-.

1.2 Milieubeleidscyclus

De gemeente Boxmeer werkt in haar milieubeleid met een beleidscyclus. Het werken aan effectief milieubeleid is een continu proces. Beleid, doelen en uitvoering worden steeds aangepast aan nieuwe inzichten en behoeften. Door ervaringen en de bereikte resultaten terug te koppelen (monitoring), bestaat een dynamische wisselwerking tussen beleid, doelen, planontwikkeling en uitvoering. Deze beleidscyclus krijgt als volgt vorm: iedere vier jaar wordt een 4-jarig milieubeleidsplan vastgesteld door de gemeenteraad. Jaarlijks wordt a.d.h.v. het projectenboek in het eerste kwartaal het milieu-uitvoeringsprogramma vastgesteld. Monitoring vindt plaats via het opstellen van het milieujaarverslag.

¹ Vanaf 2010 wordt het Regionale Uitvoeringsprogramma Leefomgeving (RUPL) vervangen door de regionale Duurzaamheidsagenda.

1.3 Leeswijzer

Dit milieubeleidsplan is in twee delen opgebouwd: het eerste deel (hoofdstuk 2) behandelt de speerpunten op het gebied van duurzaamheid voor de komende jaren. Deze speerpunten zijn: duurzame ruimtelijke ontwikkeling, communicatie en educatie en de eigen gemeentelijke organisatie. Het tweede deel (hoofdstuk 3) gaat in op een aantal reguliere milieutaken in samenhang met ruimtelijke ordening. De indeling volgt de lagenstructuur uit het vorige milieubeleidsplan:

- Onderste laag: water, bodem, lucht, natuur;
- Netwerklaag: verkeer (geluid) en vervoer;
- Occupatielaag: energie, landbouw (reconstructie), bedrijven, wonen en groen.

Elk van de thema's zijn als volgt uitgewerkt:

- Actuele ontwikkelingen en voorbeelden, waarin wetgeving en voorbeelden van koplopers in Nederland zijn beschreven.
- Uitgangssituatie Boxmeer, gaat in op het huidige niveau van uitvoering.
- Doel, beschrijft de gemeentelijke ambities voor de komende vier jaar. Om reële doelen te stellen, is rekening gehouden met het huidige uitvoeringsniveau, (ruimtelijke) ontwikkelingen en de beschikbare middelen.
- Resultaten, waarin de resultaten van de activiteiten die de komende vier jaar worden uitgevoerd zijn beschreven (SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden).
- Projecten, waarin de activiteiten en middelen zijn aangegeven die nodig zijn om de doelen en resultaten te realiseren.
- Het "Projectenboek milieubeleidsplan 2010-2013" in de bijlage bij dit plan werkt alle genoemde projecten uit in uren, kosten en een planning.

2. Speerpunten duurzaamheid

Tijdens de werkbijeenkomst duurzaamheid van 25 september 2008 hebben de gemeenteraadsleden de volgende speerpunten gekozen:

1. Duurzame ruimtelijke inrichting (een samenvoeging van de thema's duurzaam bouwen en duurzaam inrichten);
2. Communicatie en educatie;
3. Eigen gemeentelijke organisatie (waaronder duurzaam inkopen).

Het thema 'energie' is bij de uitwerking van deze speerpunten integraal meegenomen.

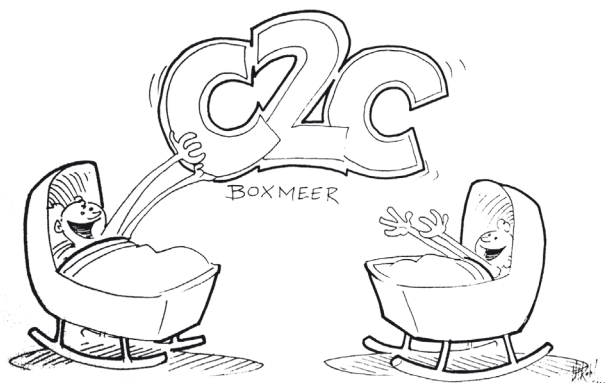
In het volgende hoofdstuk komt dit thema ook als onderdeel van de reguliere taken binnen de 'lagenbenadering' aan bod.

SPEERPUNT 1: DUURZAME RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

In een duurzame ruimtelijke ontwikkeling schept de gemeente randvoorwaarden voor een leefbare, welvarende en milieuvriendelijke leefomgeving nu en in de toekomst. Het gaat niet alleen over duurzaam bouwen, maar ook over het duurzaam inrichten van een gebied, rekening houdend met een duurzaam beheer na de realisatie. Bij ruimtelijke ontwikkelingen ontstaat een eenmalige kans om dat duurzaam te doen! Duurzaamheidsambities moeten zo vroeg mogelijk in het planproces worden betrokken. Dat vraagt om sturing van een gemeente die weet wat zij wil en bouwpartijen met gelijkgestemde ambities.

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- **Duurzaam bouwen** wordt vaak geassocieerd met energiezuinig bouwen, maar het gaat om veel meer dan dat. Het gaat ook om zaken als milieukwaliteit (water, milieuzorg en materiaalgebruik), gezondheid (geluid, binnenklimaat, thermisch comfort, licht), gebruikswaarde (toegankelijkheid, functionaliteit, technische kwaliteit, sociale veiligheid) en toekomstwaarde (toekomstgerichte voorzieningen, flexibiliteit, aanpasbaarheid en belevingswaarde). Daarnaast heeft duurzaam bouwen niet alleen betrekking op woningen, maar ook op de utiliteitsbouw, grond-, weg- en waterbouw en op de duurzame inrichting van gebieden. Vooral in de openbare ruimte is de rol van de gemeente belangrijk om de juiste voorwaarden te scheppen voor een duurzame leefomgeving in de toekomst!
- **Gemeentelijke Praktijk Richtlijn (GPR-gebouw)** is een hulpmiddel voor het maken van duurzaamheidskeuzes bij nieuwbouw en renovatie van woningen, utilitaire gebouwen en scholen. Veel gemeenten gebruiken dit instrument om afspraken te maken met bouwpartijen. Het wordt daarom algemeen beschouwd als een opvolger van de inmiddels verouderde nationale pakketten duurzaam bouwen. De gemeenten in de regio Noordoost Brabant maken in het regionaal convenant Duurzaam Bouwen gebruik van GPR-gebouw.
- **Cradle to cradle (van wieg tot wieg)** is een concept voor het ontwikkelen van producten op basis van veilige en volledig herbruikbare grondstoffen.

Chemicus Michael Braungart en architect William McDonough hebben het concept ontwikkeld en vinden ook in Nederland en met name de regio Venlo en Almere veel weerklank. Meest in het oog springend verschil met het concept duurzaamheid of het traditionele milieudenken is de gedachte dat groei, consumeren en zelfs overdaad niet per definitie schadelijk is.

- **Greenport Venlo:** Venlo is de eerste regio ter wereld die de principes van Cradle to Cradle volledig in de praktijk wil brengen. Greenport Venlo heeft een afzetmarkt van 30 miljoen mensen. Het bedrijfsleven en de lokale overheid willen zich bewust profileren met duurzame ontwikkeling. De bestuurders van de provincie Limburg, de Kamer van Koophandel Regio Venlo en van Floriade 2012 zien goede kansen om een economisch sterke en duurzame regio te realiseren. Een regio waar landbouw en industrie volgens het Cradle to Cradle principe werken, waar stadsvernieuwing in Maastricht volgens hetzelfde principe plaatsvindt en waar bewoners ervan op aan kunnen dat hun leef- en werkomgeving schoon, duurzaam en inspirerend zijn.

Uitgangssituatie Boxmeer

In februari 2009 heeft de gemeente Boxmeer het Regionaal Convenant Duurzaam Bouwen 2009-2012 getekend. Het Regionaal Convenant Duurzaam Bouwen is de tweede versie van een convenant tussen woningcorporaties, bouwpartijen en gemeenten in Noordoost Brabant. Het is gebaseerd op het instrument GPR-gebouw en bevat ambities voor woningbouw (nieuw/bestaand), utiliteitsbouw (nieuw/bestaand), grond-, weg- en waterbouw en stedenbouw. Voor woningbouw is afgesproken dat elke convenantpartijen één voorbeeldproject realiseren met een hogere ambitie dan afgesproken. Tot op dit moment wordt nog onvoldoende aandacht besteed aan de uitwerking en naleving van het convenant. Ook in eigen projecten wordt nog geen optimaal niveau gehaald. In stedenbouwkundige planning is duurzaam bouwen/ontwikkelen nog zeker geen gemeengoed. In Sterckwijkstraat en Maasbroeksche Blokken fase 2 zijn de eerste stappen gezet om tot een hogere ambitie te komen.

Op dit moment heeft de gemeente Boxmeer nog geen ervaring met C2C.

Doel

Een duurzamere ruimtelijke inrichting van de gemeente Boxmeer.

Resultaten

- Eind 2012 is tenminste één project uitgevoerd met een verhoogde duurzaamheidsambitie (GPR 7 of hoger).
- Eind 2013 is één pilot uitgevoerd voor toepassing van Cradle to Cradle principes.
- In alle projecten waarop de gemeente invloed heeft (eigen gebouwen, woningbouwlocaties, openbare ruimte etc) is het ambitieniveau van het regionaal convenant duurzaam bouwen 2009-2012 opgenomen in overeenkomsten met bouwpartijen.
- Het milieujaarverslag geeft jaarlijks inzicht in de behaalde GPR-scores van aangevraagde bouwvergunningen en nieuw gerealiseerde gebouwen in Boxmeer.

Projecten

1. Vastleggen ambities Duurzaam Bouwen

Het ambitieniveau van het regionaal convenant duurzaam bouwen 2009-2012 als voorwaarde opnemen in nieuwe samenwerkingsovereenkomsten met projectontwikkelaars, in koopovereenkomsten bij uitgifte van grond en in prestatie-afspraken met woningbouwcorporaties.

2. Duurzame ontwikkeling Maasbroeksche Blokken Fase II

Het project Maasbroekse Blokken II zo duurzaam mogelijk ontwikkelen. Behalve woningen (met een GPR-score van tenminste 7) wordt ook nadrukkelijk aandacht besteed aan het duurzaam inrichten van de openbare ruimte.

3. C2C in Boxmeer

Uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek voor het toepassen van Cradle to Cradle principes in een concreet (ruimtelijk) project.

4. Duurzaam Bouwen in de praktijk 1

Opstellen van een werkprotocol voor de toetsing van bouwvergunningaanvragen aan het regionaal convenant duurzaam bouwen bij projectmatige nieuwbouw en grootschalige renovatieprojecten. Houdt de aanvrager rekening met het ambitieniveau van het convenant?

5. Duurzaam Bouwen in de praktijk 2

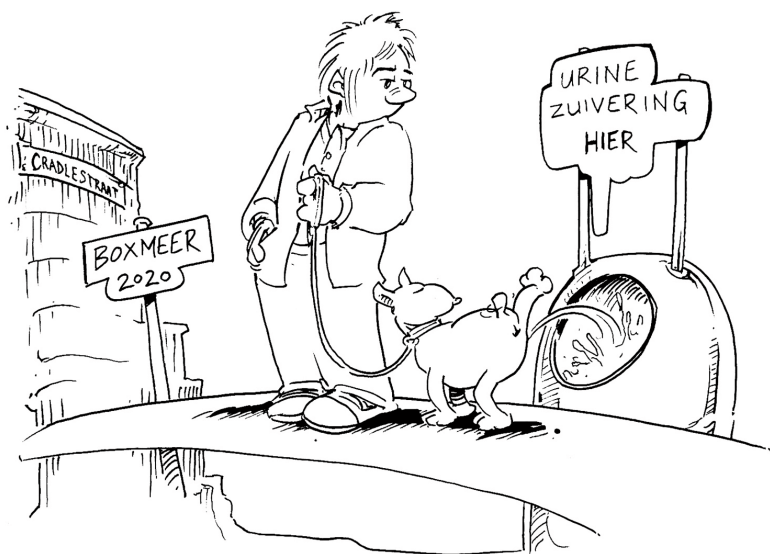
Opstellen van een werkprotocol voor de toetsing op de bouwplaats aan het regionaal convenant duurzaam bouwen bij projectmatige nieuwbouw en grootschalige renovatieprojecten. Wordt datgene wat is aangevraagd ook daadwerkelijk gerealiseerd?

6. Duurzaamheidsparagraaf parkmanagement Sterckwijck

Eind 2010 is een businessmodel voor parkmanagement Sterckwijck opgesteld. In het businessmodel wordt een duurzaamheidsparagraaf opgenomen.

7. Uitgifteprotocol Sterckwijck

Voor het uitgifteprotocol voor Sterckwijck zal gewerkt worden met verschillende criteria die bepalen óf en welke kavels worden toegewezen. De gemeentelijke duurzaamheidsambities moeten worden vertaald in concrete duurzaamheidsaspecten die samen de duurzaamheidscriteria vormen.

SPEERPUNT 2: COMMUNICATIE EN EDUCATIE

Een duurzame ontwikkeling kan de gemeente slechts voor een klein deel zelf realiseren. Het handelen van inwoners en bedrijven heeft veel impact op de duurzaamheid binnen de gemeente. Communicatie en educatie zijn belangrijke instrumenten in het bereiken en overtuigen van deze doelgroepen en zodoende bij te dragen aan meer bewustwording bij deze doelgroepen.

2.1 inwoners

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- **Energiebesparing Enschede:** de gemeente Enschede wil in het kader van het programma Enschede Energie Neutraal a.d.h.v. energie-adviezen de bewoners helpen om energie (en dus ook geld) te besparen. De bewoners krijgen bij het advies een energiebox t.w.v. € 65,- cadeau als stimulans om echt direct met energiebesparing aan de slag te gaan.
- **Het Klimaatstraatfeest** is een initiatief van de Hier-Klimaatcampagne. De inzet is dat heel Nederland feest viert voor een beter klimaat. Dit gebeurt door met zoveel mogelijk burens uit je eigen straat aan de slag te gaan om energie en geld te besparen. Hele straten kunnen zich opgeven om mee te doen. De 500 meest actieve straten winnen een gezellig straatfeest.
- **Wonen++** Het concept Wonen++ is door verschillende gemeenten uitgevoerd. Het beoogt particuliere woningeigenaren zoveel mogelijk te ontzorgen door op basis van een EnergiePrestatieAdvies (EPA) een offerte op maat aan te bieden voor het uitvoeren van energiebesparende maatregelen.

Uitgangssituatie Boxmeer

In de afgelopen jaren zijn er diverse incidentele communicatie- en educatie activiteiten georganiseerd, zoals het project "Energieservice aan huis" (2007), de jaarlijkse Warme Truiendag, verschillende regionale energieprojecten (i.s.m. het RMB) en artikelen in huis-aan-huisbladen. De uitvoering is momenteel niet structureel, de wens is om de uitvoering gestructureerd weg te zetten.

Doel

Vergroten van de bewustwording over duurzame ontwikkeling bij inwoners.

Resultaten

Jaarlijks initieert de gemeente tenminste één duurzaamheidsactie voor inwoners.

Projecten

1. Energiebesparingsproject voor particuliere woningeigenaren

Bij bestaande woningen ligt een groot besparingspotentieel. Dit project wil de energieprestatie van particuliere bestaande woningen verbeteren door eigenaren te informeren over besparingsmogelijkheden.

2. Bespaar met korting!

Ook dit project beoogt het energieverbruik in bestaande woningen te verminderen. Nu door het stimuleren van energiebesparing door in samenwerking met lokale bedrijven korting te geven op energiebesparende/ energiezuinige producten (zoals witgoed met energielabel A++).

3. Energiemarkt

Tijdens een markt informeren van inwoners en ondernemers over energiebesparing, duurzame energie en hen stimuleren tot aankoop energiebesparende/ energiezuinige producten. Deze markt organiseren in samenwerking met zoveel mogelijk lokale bedrijven en instellingen.

4. Actieplan Milieucommunicatie

Opzetten van een gestructureerd overzicht van alle milieucommunicatie-activiteiten (voor inwoners, bedrijven en scholieren) voor de komende 4 jaar.

2.2 Scholieren

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- Zonne-energie op school; diverse basisscholen in Nijmegen hebben bij een gemeentelijke prijsvraag zonnepanelen gewonnen om op het dak van de school te plaatsen. Bij de panelen werd een opbrengstmeter geleverd waarmee leerlingen de opbrengst kunnen bijhouden. Voor het voortgezet onderwijs ligt er een project klimaatbrigades dat op scholen uitgevoerd kan worden. Leerlingen gaan op pad om energiescans te maken van de school, een bedrijf en thuis, brengen advies uit en worden energiebewust.

Uitgangssituatie Boxmeer

Er lopen verschillende scholenprojecten, maar nog niet gestructureerd. Samenhang met het gemeentelijk beleid ontbreekt en de gemeentelijke scholenprojecten zijn onvoldoende bekend bij de verschillende scholen in de gemeente.

Doel

Vergroten van het milieubewustzijn bij scholieren in de gemeente Boxmeer, met als speerpunt klimaat en energie.

Resultaten

- Educatieprogramma klimaat en energie.
- Alle Boxmeerse scholen hebben kennis van het onderwijsprogramma en hebben in de periode 2010-2013 aan tenminste één project deelgenomen.

Projecten

1. Boxmeerse jongeren hebben ENERGY!

Jaarlijks in samenwerking met het Boxmeerse onderwijs (basis, voortgezet en beroeps) een activiteit organiseren gericht op de duurzaamheidsbewustwording bij leerlingen én hen leren wat zij zelf daaraan kunnen bijdragen.

2. Scholenproject Duurzame Energie

Het stimuleren van energiebewustzijn in de groepen 7 en 8 van basisscholen met betrekking tot duurzame energie. De scholen ontvangen een lespakket en posters voor de wedstrijd. Daarmee kunnen ze zelfstandig aan de slag.

2.3 Bedrijven

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- **Energiezorgtraject voor bedrijven:** een aantal grote energieverbruikers binnen de gemeente benaderen voor een energiezorgtraject. Wanneer bedrijven verklaren serieus aan de slag te gaan met energiezorg, ontvangen zij in ruil daarvoor professioneel advies van een extern bureau. Gemeente Uden heeft ervaring met een soortgelijk traject.
- **Voorlichting energiebesparing bij (melk)veehouderij:** de gemeente Sint-Oedenrode organiseerde een voorlichtingsbijeenkomst over (financiële) besparingsmogelijkheden voor een (melk)veehouderij.
De voorlichtingsbijeenkomst wordt vervolgd door 2 praktijksessies waarin het bedrijf van één van de deelnemers in aanwezigheid van alle deelnemers wordt doorgelicht. Het project is uitgevoerd in samenwerking met de lokale afdeling van de ZLTO.
- **Om het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)** binnen bedrijven te bevorderen, is het Pact MVO Hengelo opgestart. In 2008 werd het Pact voor het eerst geïntroduceerd en er bleek grote belangstelling voor te bestaan. Op dit moment zijn meer dan tachtig bedrijven en organisaties lid. In de vijf bijeenkomsten per jaar komen de leden bij elkaar om te netwerken en met name om kennis uit te wisselen.

Uitgangssituatie Boxmeer

De gemeente Boxmeer heeft op dit moment geen specifieke activiteiten gericht op energiebesparing of MVO voor het bedrijfsleven.

Doel

Vergroten van het milieubewustzijn bij bedrijven in Boxmeer.

Resultaten

- Eind 2013 is 50 % van de Boxmeerse bedrijven zich bewust van het eigen energieverbruik en de mogelijkheden om dit terug te dringen.
- Eind 2013 hebben 4 Boxmeerse bedrijven deelgenomen aan een energiezorgtraject.

Projecten

1. Workshop “Lezen energierekening”

Energierекeningen zijn complex en de ervaring leert dat er niet zelden fouten in zitten of overbodige diensten worden afgenomen. Dit project wil ondernemers in een bijeenkomst informeren hoe men de energierekening moet lezen en hen daarmee ook bewust maken van besparingsmogelijkheden. Tijdens de bijeenkomst ook voorlichting geven over de mogelijkheden voor energiebesparing.

2. Energiezorgtraject Boxmeerse Bedrijven

De gemeente faciliteert 4 Boxmeerse ondernemers uit verschillende sectoren (MKB, agrarische sector, industriële sector en de dienstensector) die een energiezorgtraject doorlopen. Na afloop delen zij hun ervaringen met het energiezorgtraject met collega-ondernemers.

SPEERPUNT 3: EIGEN GEMEENTELIJKE ORGANISATIE

3.1 Duurzame bedrijfsvoering

‘Een beter milieu begint bij jezelf’. Het gemeentelijk bedrijf kan als één van de grotere organisaties in de gemeente een belangrijke bijdrage leveren aan duurzaamheid door zelf het goede voorbeeld te geven. In het bedrijfsleven wordt hiervoor de term Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) gebruikt.

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- Duurzaam inkopen: jaarlijks besteden de gezamenlijke overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) meer dan 50 miljard euro aan de inkoop van goederen, werken en diensten. Door als overheden duurzaam in te kopen, krijgt de markt voor duurzame producten een stevige impuls.
De overheden hebben zichzelf duidelijke doelen gesteld: de rijksoverheid wil in 2010 voor 100 procent duurzaam inkopen. De gemeenten streven naar 75 % in 2010 en 100 % in 2015.
- Energielabel: sinds 2008 hebben publieke gebouwen de verplichting om een energielabel te hebben en op een zichtbare plek op te hangen.

Uitgangssituatie Boxmeer

Augustus 2009 heeft de gemeente Boxmeer de intentieverklaring duurzaam inkopen ondertekend. Momenteel werken de gemeenten in het Land van Cuijk aan een gezamenlijke nota duurzaam inkopen. Deze nota neemt de duurzaamheidscriteria van SenterNovem als uitgangspunt. Gelijktijdig met het opstellen van dit milieubeleidsplan werkt de gemeente Boxmeer aan het opzetten van een systeem voor duurzame bedrijfsvoering (gemeentelijke interne milieuzorg). Centraal daarin staan de begrippen 'Duurzaam Doen', 'Duurzaam Denken' en 'Duurzaam zijn'. Waar duurzaam inkopen zich richt op aanbestedingseisen, gaat duurzame bedrijfsvoering vooral in op implementatie en communicatie.

Doel

Een goed voorbeeld geven op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Resultaten

- In 2010 koopt de gemeente voor 75% duurzaam in volgens de inkoopcriteria van Agentschap.NL. In 2015 is dat 100%.
- Eind 2013 is de gemeente in het bezit van het predikaat 'Fair trade gemeente'.
- Eind 2013 hebben het gemeentehuis, de gemeentewerf en de gemeentelijke gebouwen een goed functionerend systeem voor interne milieuzorg.
- Eind 2013 is een voorbeeldproject openbare verlichting gerealiseerd.

Projecten

1. Eigen gebouwenbeheer: energiemangement gemeentelijke gebouwen

Vermindering van het energieverbruik en –kosten door opzetten en invoeren van energiemangement in gemeentelijke gebouwen.

2. Duurzame Bedrijfsvoering Boxmeer

In aansluiting op de ontwikkelingen in rond de 'nota duurzaam inkopen' in het Land van Cuijk, verduurzamen van de eigen bedrijfsvoering. Communicatie en implementatie zijn daarin belangrijke aspecten.

3. Vervoersmanagement: gemeentelijk wagenpark en het Nieuwe Rijden (HNR)

Besparen op het gemeentelijk brandstofverbruik door enerzijds een training het Nieuwe Rijden voor gemeentelijk personeel, en anderzijds de aanschaf van duurzame voertuigen voor het gemeentelijk wagenpark (bij vervanging).

4. Beleidsmatige aanpak openbare verlichting en installaties

Verbetering van de (energetische) kwaliteit van de openbare verlichting (OV) en andere installaties in de grond-, weg- en waterbouw (GWW) tegen gelijkblijvende of lagere exploitatiekosten.

3.2 Borgen van duurzaamheid

Duurzaamheid is een integraal thema en komt terug in al het gemeentelijk handelen.

Bewustwording binnen de eigen organisatie is daarom belangrijk. Van gemeentelijke medewerkers vragen we dat zij duurzaamheid meenemen bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Centrale sturing en coördinatie zijn nodig om medewerkers hierbij te ondersteunen. Dit milieubeleidsplan is daarvoor een instrument, voor een adequate uitvoering moeten de inhoudelijke doelstellingen uit dit milieubeleidsplan verder worden geborgd in de organisatie.

Actuele ontwikkelingen

Binnen de gemeente zijn verschillende beleidskaders vastgesteld die een sterke relatie hebben met de doelstellingen en projecten uit dit milieubeleidsplan. Denk bijvoorbeeld aan het gemeentelijk waterplan of de Nota Duurzaam inkopen. Daar waar mogelijk is een rechtstreekse link gemaakt met deze beleidsstukken door doelen en budgetten over te nemen.

Uitgangssituatie Boxmeer

De milieutaken zijn in de gemeente Boxmeer verdeeld onder verschillende afdelingen. Bij de afdeling Vergunningen zit de milieuvergunningverlening, bij de afdeling Bestuursondersteuning en communicatie zit de milieuhandhaving en de beleidsmedewerker milieu en water valt onder de afdeling Milieu, Realisatie en Mobiliteit. Hiermee is zijn de wettelijke vereiste milieutaken van de gemeente binnen de organisatie verankerd. De bovenwettelijke milieutaken zijn minder goed geborgd in de organisatie. Om de komende jaren de geformuleerde duurzaamheidsambities te kunnen verwezenlijken is het van belang dat de taken en verantwoordelijkheden m.b.t. de bovenwettelijke milieutaken ook een goede plek binnen de gemeentelijke organisatie te geven. Een voorbeeld hiervan kan zijn dat een dubo-coördinator wordt aangewezen binnen de gemeente die de taken op het gebied van duurzaam bouwen coördineert binnen de verschillende afdelingen die zich met duurzaam bouwen bezig houden. Dat geldt ook voor de uitvoering van het gemeentelijk klimaatbeleid. Hiervoor kan een projectleider of coördinator klimaatbeleid of duurzaamheid worden aangesteld.

Doel

Borgen van de bovenwettelijke milieutaken en duurzaamheidsambities in de gemeente Boxmeer.

Resultaat

- In 2013 is duurzaamheid een bewuste afweging bij vaststelling van nieuw beleid door de gemeenteraad.
- Jaarlijks wordt de voortgang van het gemeentelijk milieubeleid gemonitord en geëvalueerd (milieujaarsverslag).
- Eind 2010 heeft de gemeente een aanspreekpunt duurzaamheid voor afstemming en communicatie met in- en externen.

Projecten

1. Klimaatassessment Agentschap.NL

Voor een goede borging van klimaatbeleid binnen de organisatie biedt SenterNovem het 'klimaatassessment' aan. Het assessment bestaat uit een workshop met management en bestuur en een rapportage met aanbevelingen voor verbetering.

2. Gemeentelijke projectleider duurzaamheid

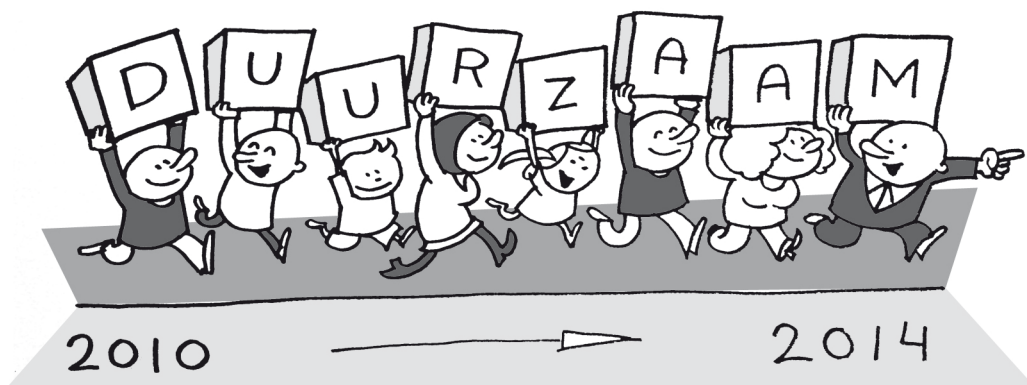
De gemeentelijke projectleider duurzaamheid onderhoudt de interne- en externe contacten, is aanspreekpunt en aanjager voor het duurzaamheidsbeleid. In de komende planperiode worden aanbevelingen uit het 'assessment' van Agentschap.NL overgenomen en uitgevoerd. Daarnaast is ihkv de duurzaamheidsdebatten een gemeentelijk duurzaamheidsteam opgericht bestaande uit medewerkers van de verschillende afdelingen. Dit duurzaamheids-team moet ook de komende jaren een bijdrage leveren aan een betere borging van duurzaamheid in de gemeentelijke organisatie en het enthousiasmeren van de eigen collega's voor het onderwerp duurzaamheid.

3. Duurzaamheidsparagraaf

Integrale thema's als veiligheid, duurzaamheid en leefbaarheid vragen om een voortdurende integrale afweging van belangen. De duurzaamheidsparagraaf in college- en raadsvoorstellen en nieuwe beleidsplannen moet borgen dat bij besluitvorming een duurzaamheidsafweging plaatsvindt. Het project beoogt gemeentelijke beleidsmedewerkers van alle disciplines te informeren over duurzaamheid en te instrueren op welke manier zij daar vanuit de eigen discipline invulling aan kunnen geven.

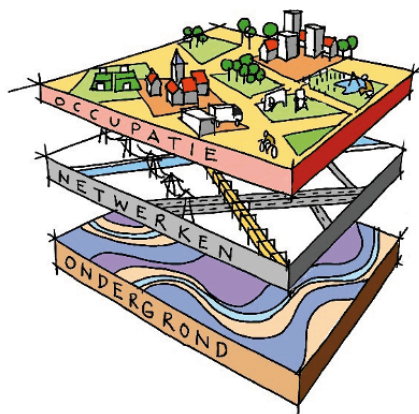
4. Burgerparticipatie: Werkgroep Duurzaamheid

In 2010 zal de huidige Lokale Agenda 21 werkgroep Stedelijke Ontwikkeling (LA21) verdergaan als de Werkgroep Duurzaamheid. De werkgroep zal de gemeente adviseren over mogelijkheden voor duurzaamheid bij ruimtelijke ontwikkelingen en duurzame ideeën aandragen (participatieladder trede 2). Belangrijke voorwaarde hiervoor is deelname van voldoende enthousiaste inwoners van de gemeente Boxmeer die graag willen meedenken over duurzaamheid in de gemeente Boxmeer.

3. Reguliere milieutaken

Sinds de komst van het vorige milieubeleidsplan voor de gemeente Boxmeer, het milieukaderplan 2006-2009, hanteert de gemeente Boxmeer ook in het milieubeleid de lagenbenadering. Milieu heeft raakvlakken met veel andere beleidsvelden. Het uitgangspunt is dat milieu in relatie wordt gebracht met ruimte en ruimtegebruik. Respect voor met name de langzaam verlopende processen (water, bodem, natuur, lucht) wordt steeds belangrijker gevonden.

We kunnen ons de ruimte voorstellen als drie lagen:

1. Ondergrond (water, bodem en het zich daarin bevindende leven).
2. Netwerken (alle vormen van zichtbare en onzichtbare infrastructuur).
3. Occupatie (ruimtelijke patronen als gevolg van menselijk gebruik).

Plannen die oog hebben voor de drie lagen en de voorwaarden die zij aan het ruimtegebruik stellen, kunnen daarmee toekomstgericht, duurzaam en bruikbaar zijn. De lagenbenadering gaat dan ook goed samen met de verschillende aspecten van ruimtelijke kwaliteit: gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde.

3.1 Onderste laag

WATER

Gemeenten hebben van oudsher een belangrijke rol in het beheer van de waterketen. De zorg voor de riolering is één van de belangrijkste gemeentelijke taken. Dit heeft vooral te maken met wateroverlast en veranderende inzichten in ruimte voor water. De maatregelen om te zorgen voor meer veiligheid en het terugdringen van wateroverlast kunnen ook gevolgen hebben voor het milieu. De gemeente werkt in dit thema nauw samen met het waterschap Aa en Maas.

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- De Kaderrichtlijn water (KRW) is een Europese richtlijn die ervoor moet zorgen dat de ecologische en chemische kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in 2015 op orde is. In het verleden zijn vele Europese richtlijnen op het gebied van water verschenen. De Kaderrichtlijn water, die in 2000 van kracht is geworden, moet in deze verschillende soorten regels meer eenheid brengen.
- Waterbeheer voor de 21e eeuw (WB21) Eind 2000 heeft het Rijk naar aanleiding van de ernstige wateroverlast in 1998 in het rapport 'Anders omgaan met water' antwoord gegeven op de vraag hoe goed Nederland is voorbereid op dergelijke gebeurtenissen. Aanbevelingen laten zich samenvatten in de begrippen 'vasthouden, bergen en afvoeren': Regenwater wordt zoveel mogelijk vastgehouden in het gebied waar het valt, en de afvoer wordt zoveel mogelijk vertraagd, zonder dat daarbij wateroverlast optreedt.

- Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) heeft tot doel om in de periode tot 2015 het watersysteem in Nederland op orde te krijgen en daarna op orde te houden. Het gaat daarbij om het aanpakken van de gevolgen van de zeespiegelstijging, bodemdaling en een veranderend klimaat.
- Wet gemeentelijke watertaken. Het hemelwaterbeleid is met deze wetswijziging op 1 januari 2008 verankerd in de regelgeving als de Gemeentewet, de Wet op de waterhuishouding en de Wet milieubeheer.

Uitgangssituatie Boxmeer

Sinds 2008 heeft de gemeente Boxmeer een eigen waterplan. Dit waterplan is in samenwerking met de 5 gemeenten in het Land van Cuijk, het waterschap Aa en Maas, Rijkswaterstaat, Brabant Water, de provincie Brabant en Royal Haskoning opgesteld. De gemeente Boxmeer wil op zijn minst voldoen aan de verplichtingen die vanuit hogere overheden op de gemeente afkomen: de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW, Stedelijke wateropgave), Waterbeheer voor de 21e eeuw (WB21) en de "Wet gemeentelijke watertaken".

Daarnaast hebben de waterpartners zeven aanvullende waterdoelen geformuleerd:

1. Een veilig en gezond (grond)watersysteem in 2015.
2. Een veerkrachtig en duurzaam (grond)watersysteem in 2015.
3. Een optimaal functionerende waterketen in 2015.
4. Water als ordenend principe.
5. Recreatie en educatie.
6. Effectieve waterorganisatie.

Doel

Verduurzaming van het waterbeheer.

Resultaat

- Eind 2010 is een 2e gemeentelijk waterplan met bijbehorend uitvoeringsprogramma opgesteld.

Projecten

(zie uitvoeringsprogramma gemeentelijk waterplan Boxmeer)

BODEM

Op grond van verschillende regelingen heeft de gemeente taken op het gebied van toezicht en/of beheer van de bodemkwaliteit. Een belangrijk deel van de beheersmatige bodemtaken van de gemeente bestaan uit het beoordelen van bodemonderzoeken en het geven van advies in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen, grondtransacties of voor locaties met het vermoeden van bodemverontreiniging.

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- Besluit bodemkwaliteit: op 1 januari 2008 is het Besluit bodemkwaliteit gefaseerd in werking getreden.

Het dient onder andere ter vervanging en vereenvoudiging van het Bouwstoffenbesluit. Het Besluit verandert het Nederlandse bodembeleid ingrijpend. Het moet de bodem beter beschermen en meer ruimte bieden voor nieuwe bouwprojecten, zoals woningen en wegen. Het geeft gemeenten en provincies meer verantwoordelijkheid om de bodem te beheren.

- Impuls Lokaal Bodembeheer (ILB): hiermee wil het ministerie VROM gemeenten en waterschappen ondersteunen bij het ontwikkelen van lokaal of regionaal (water)bodembeleid in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. De uitvoering van ILB is in november 2008 van start gegaan en loopt door tot en met 2011. De gemeente Boxmeer maakt tot eind 2009 gebruik van het overgangsrecht uit het Besluit bodemkwaliteit en zal daarna geheel overstappen op het reguliere grondstromenbeleid uit het Besluit.

Uitgangssituatie Boxmeer

Naar aanleiding van het Besluit bodemkwaliteit heeft de gemeente Boxmeer alle bestaande bodemwetgeving in het kader van bodembeheer, bouwen en grondstromen in één gemeentelijk bodembeleidsplan samengevoegd. Met het bodembeleidsplan kan men in één document alle geldende (bodem)regels terug vinden. Waar mogelijk is in het bodembeleidsplan een koppeling gemaakt met diverse andere beleidsstukken zoals het milieubeleidsplan, gemeentelijk waterplan en het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP).

Doel

- Duurzamer gebruik van de ondergrond.
- Hergebruik van secundaire grondstoffen.

Resultaten

- De (eventueel aanwezige) bodemverontreinigingen zijn in 2030 gesaneerd (in het kader van het project landsdekkend beeld).
- De mogelijke verspreiding van bodemverontreiniging is voorkomen.
- De diverse grondstromen in de gemeente zijn inzichtelijk.
- Secundaire grondstoffen worden waar mogelijk hergebruikt.
- De gemeente voldoet aan de Wet bodemkwaliteit.

Projecten

1. Implementatie nieuw bodembeleid (2010)

Opzetten van een registratiesysteem voor KWO-installaties vanuit de bouw/milieuvergunningaanvragen. Digitale uitwisseling van bodemdata tussen gemeente en provincie Noord-Brabant en het stroomlijnen van de werkwijze voor het taakveld bodem (per 1 januari 2010).

2. Actualiseren bodemkwaliteitskaart

De bodemkwaliteitskaart is noodzakelijk om het nieuwe bodembeleid volledig te kunnen uitvoeren. Ook kan met een bodemkwaliteitskaart uitvoering worden gegeven aan klantgericht werken, verminderen van administratieve lasten (intern en extern) en kostenbesparing voor het uitvoeren van bodemonderzoek.

LUCHT

Luchtverontreiniging kan leiden tot acute en chronische gezondheidsklachten. Van keel- en neusirritaties tot zware astmatische klachten en hart- en vaatzieken. Het doel van luchtkwaliteitsbeleid is de luchtkwaliteit te verbeteren om mensen te beschermen tegen dit soort risico's. Het terugdringen van schadelijke luchtverontreiniging is één van prioriteiten van het Europese en Nederlandse milieubeleid. Hoewel de lucht in ons land steeds schoner wordt, zijn extra maatregelen noodzakelijk om de Europese normen voor luchtkwaliteit te halen.

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- Wet luchtkwaliteit: het 'Besluit Luchtkwaliteit' is in 2009 vervangen door de 'Wet luchtkwaliteit', feitelijk een onderdeel van de Wet milieubeheer. De kern van de Wet luchtkwaliteit bestaat uit de (Europese) luchtkwaliteitseisen. Daarnaast biedt de wet meer mogelijkheden om ruimtelijke projecten door te laten gaan. Dat was nodig omdat in het verleden veel plannen door de rechter werden stilgelegd vanwege het niet halen van de normen.
- Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL): het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is in principe een groot, samengesteld luchtkwaliteitsplan. De gemeentelijke en provinciale overheden en de landelijke overheid hebben elk op hun eigen niveau plannen gemaakt om de luchtkwaliteit te verbeteren. Het NSL is de bundeling van deze plannen, inclusief maatregelen, voorgenomen grote projecten, kosten en verwachte effecten. Vanaf 1 augustus 2009 is het NSL in werking. Overheden, waaronder de gemeente Boxmeer, zijn gehouden de in het NSL opgenomen maatregelen uit te voeren en kunnen het NSL gebruiken als onderbouwing bij plannen voor de NSL-projecten.

Uitgangssituatie Boxmeer

Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)

In het NSL zijn twee Boxmeerse projecten opgenomen. Dit zijn:

- de realisatie van bedrijventerrein Sterckwijck (56 ha);
- de aanleg van de randweg.

In het NSL zijn geen maatregelen opgenomen voor de gemeente Boxmeer. Van bovenstaande twee projecten dient de voortgang van de uitvoering jaarlijks te worden gerapporteerd.

Milieumodel

In 2009 heeft de gemeente Boxmeer besloten om samen met de actualisatie van het verkeersmodel een milieumodel te laten opstellen. Met behulp van het milieumodel is het mogelijk om zowel geluidhinder als luchtverontreiniging als gevolg van wegverkeer inzichtelijk te maken. Hierbij kunnen de resultaten zowel op wegvakniveau als op individueel woningniveau worden vastgesteld.

Aanpak fijn stof problematiek in de veehouderij

In Nederland is de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan het in kaart brengen van de overschrijdingen van de luchtkwaliteitsnormen in de landbouw. Het gaat voornamelijk om de grotere pluimveebedrijven, waarvan ruim de helft is gevestigd in Noord-Brabant. Zonder aanvullende luchtkwaliteitsmaatregelen, is in 2010 nog sprake van overschrijding bij 46 Brabantse veehouderijbedrijven. De meeste knelpunten bevinden zich in de regio Noordoost Brabant. VROM heeft een saneringsprogramma opgesteld om in kaart te brengen of daadwerkelijk een overschrijding plaatsvindt bij de veehouderijbedrijven, en hoe die opgeheven kan worden. Vervolgens kunnen maatregelen worden genomen. De veehouders zullen worden benaderd voor het nemen van maatregelen om aan de resultaatsverplichting te voldoen dat de overschrijding van de norm wordt opgeheven. Hiervoor is een subsidieregeling op 1 november 2009 ingevoerd.

voor technieken ter reductie van de uitstoot van fijn stof. Verwacht wordt dat na 2011 de veehouderijen de verplichting wordt opgelegd voor het hebben van emissiearme stalsystemen.

Doel

Beperken gezondheidsschade als gevolg van blootstelling aan fijn stof in de lucht bij inwoners, werkenden en recreanten.

Resultaten

- De gemeente voldoet aan de eisen van de Wet luchtkwaliteit.
- Gezondheid ten gevolge van luchtkwaliteit speelt een belangrijke rol bij ruimtelijke ontwikkelingen.
- Overschrijdingen van de grenswaarde bij de intensieve veehouderij worden weggenomen.

Projecten

1. Luchtkwaliteit in kaart

Aanvullen van het milieumodel om ook inzicht te verkrijgen in de concentraties luchtverontreinigende stoffen a.g.v. de veehouderij en eventuele andere bronnen.

2. Inzoomactie 1 veehouderijen

De bedrijven waarvan uit de inzoomactie (2009) is gebleken dat ze een overschrijdingssituatie veroorzaken worden aangespoord maatregelen te treffen. Het resultaat is dat ze emissiearme stallen hebben zodat er geen sprake meer zal zijn van overschrijding van de normen voor luchtkwaliteit.

3. Inzoomactie 2 veehouderijen

De inzoomactie veehouderijen (2009) betrof in eerste instantie een prioritaire groep veehouderijen. Nu is de zogenaamde restgroep aan de beurt. Hiervoor dienen de gemeenten weer data aan te leveren van de betreffende veehouderijen. De data wordt gebruikt om na te gaan bij welke bedrijven sprake is van overschrijdingen van de grenswaarden.

NATUUR EN LANDSCHAP

Uitgangssituatie Boxmeer

Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

In 2007 is het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) vastgesteld. Behoud van historische elementen zoals de Maasheggen of ecologische verbindingzones als de Oeffeltse Raam komen hierbij aan de orde. Behoud van de herkenbaarheid en eigenheid van de omgeving is een belangrijk aspect van de leefbaarheid in een streek. In het LOP zijn tal van projecten beschreven die de kwaliteit van het landschap verbeteren (zie voor het LOP www.boxmeer.nl).

3.2 Netwerklaag

GELUID

Het aspect geluid is vooral gereguleerd in de Wet milieubeheer en de Wet geluidhinder. Ook in de Wet ruimtelijke ordening is geluid een belangrijk aspect. De belangrijkste taken voor de gemeente zijn de controle en handhaving bij bedrijven, het toetsen van bouwplannen binnen zones langs (spoor)wegen en industrieterreinen, de sanering van woningen met een te hoge geluidbelasting (de zogenaamde saneringslijst) en het toetsen van akoestische onderzoeken aan wetgeving en het eigen beleid.

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- Invoering geluidsproductieplafonds Rijkswegen en spoorwegen: in het najaar van 2009 heeft de ministerraad ingestemd met de introductie van geluidsproductieplafonds. Hiermee kan een maximum worden gesteld aan de hoeveelheid geluid die een rijksweg of hoofdspoorweg mag produceren. Dat betekent dat in situaties met groei van verkeer geluidreducerende maatregelen nodig zijn om overschrijding van de geluidsproductie-plafonds te voorkomen.

Uitgangssituatie Boxmeer

In de gemeente Boxmeer zijn twee rijkswegen gelegen, namelijk de A73 en de A77. Daarnaast kruist het spoor de gemeente. Bij de invoering van geluidproductieplafonds voor deze infrastructuur wordt een plafond aan de maximale geluidbelasting in de omgeving vastgelegd. Bij plannen langs deze infrastructuur weet je dus welke geluidbelasting je maximaal kunt verwachten in de toekomst. Bij de indeling van de plannen en de benodigde gevelwering voor geluidgevoelige objecten wordt dan rekening gehouden met deze plafonds.

Hogere grenswaarden beleid (HGW)

Plannen in de buurt van belangrijke wegen en in de buurt van het spoor dienen te worden getoetst aan de Wet geluidhinder. In de Wet geluidhinder zijn beleidsvrijheden opgenomen onder welke voorwaarden de gemeente een zogenaamde hogere grenswaarde voor geluid toestaat. Voor de gemeente Boxmeer zijn de beleidsvrijheden ingevuld in het vastgestelde hogere grenswaarden beleid.

Evenementenbeleid

In de gemeente Boxmeer vinden regelmatig evenementen plaats waarbij geluidsoverlast kan optreden. In het evenementenbeleid zijn onder andere regels opgenomen om de overlast (van geluid) zoveel mogelijk te beperken.

Sanering wegverkeerslawaaï

Vanuit de Rijksoverheid zijn subsidies beschikbaar om op locaties waar men vanaf oudsher een te hoge geluidbelasting vanwege wegen of spoor ondervindt maatregelen te treffen. In de gemeente Boxmeer lopen twee trajecten. Het eerste traject is de sanering van de woningen op de zogenaamde raillijst, voor woningen langs het spoor. De uitvoering van dit project is momenteel in volle gang. Het tweede traject is de sanering van woningen langs drukke wegen, de zogenaamde A-lijst. Dit onderzoek wordt opgestart in 2010.

Milieumodel

De gemeente Boxmeer beschikt over een milieumodel. Hierop zijn de geluidsniveaus langs alle relevante wegen opgenomen. Dit milieumodel wordt gebruikt bij het zoeken naar geschikte locaties voor plannen en om in een vroeg stadium te weten of er mogelijk belemmeringen voor een plan zijn.

Doel

Beperken van het aantal geluidgehinderden in de gemeente.

Resultaat

- Akoestische onderzoeken worden getoetst aan landelijke wetgeving en het gemeentelijk geluidbeleid.
- Alle plannen voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen de vastgestelde geluidzones worden getoetst.
- De geluidsvoorschriften voor bedrijven worden gehandhaafd.
- De bepalingen uit het evenementenbeleid worden gehandhaafd.
- Alle woningen op de Raillijst (spoor) en A-lijst (wegverkeer) zijn geluidsgesaneerd.

Projecten

1. Aanvullen van het milieumodel

Aanvullen van het milieumodel met de geluidbelasting van het railverkeerslawaaï en het industrielawaaï.

2. Evaluatie hogere grenswaarden beleid

Het huidige hogere grenswaarde beleid wordt geëvalueerd en geactualiseerd.

3. Evaluatie evenementenbeleid

Het evenementenbeleid wordt geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd.

4. Opstellen van gebiedsgericht geluidbeleid voor industrielawaaï

Door gebiedsgericht geluidbeleid op te stellen worden realistische normen voor bedrijven gerealiseerd en kan de geluidskwaliteit per gebied worden vastgelegd.

VERKEER EN VERVOER

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- Gebiedsgerichte aanpak: De gemeente neemt deel in de GGA (gebiedsgerichte aanpak) regio Noordoost Brabant. GGA is een samenwerkingsvorm van gemeenten Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Mill, Sint Anthonis, Uden en Veghel, de Provincie, Rijkswaterstaat Noord-Brabant, Politie Brabant-Noord en de Kamer van Koophandel. De gebiedsgerichte aanpak (GGA) geeft de gemeente Boxmeer subsidies voor specifieke projecten.

Uitgangssituatie Boxmeer

Als sterk landelijke gemeente heeft Boxmeer geen grote knelpunten op het gebied van mobiliteit. Het beleid van de gemeente Boxmeer is gericht op het bevorderen van het fietsgebruik in de gemeente, het voorzien in de basisvoorzieningen voor het openbaar vervoer en een volgend beleid voor autoverkeer (het beperken van schadelijke effecten van autogebruik).

Doel

Ondersteunen van initiatieven voor duurzame mobiliteit.

Resultaten

- Eind 2011 is een haalbaarheids-onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor gezamenlijk autogebruik in de grootste kernen.
- Eind 2013 is 1 vulpunt voor aardgas en 1 oplaadpunt voor elektriciteit gerealiseerd.

Projecten

1. Autodelen grote kernen

Groeibeperking of terugdringen van het autobezit, stimuleren van gebruik van duurzamere auto's. Daarnaast kan dit project een bijdrage leveren aan de verbetering van "openbaar vervoer" in het landelijk gebied. Het project heeft tot doel het opzetten van autodelen initiatieven in verschillende kernen.

2. Ontwikkeling vulpunten duurzame brandstoffen

Het burgers en bedrijven praktisch mogelijk maken om over te stappen op duurzame brandstoffen door in dit project de samenwerking opzoeken met lokale ondernemers.

EXTERNE VEILIGHEID VERKEER EN VERVOER

Bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen moet rekening worden gehouden met de invloedssfeer van de weg, het water, het spoor en buisleidingen.

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- Risico Register Gevaarlijke Stoffen (RRGS) en risicokaart: gemeenten, provincies en het Rijk zijn verplicht de risico's van gevaarlijke stoffen te registreren. Het Rijk, provincies en gemeenten hebben de afgelopen jaren gewerkt aan een digitale risicokaart die via internet door iedereen geraadpleegd kan worden: <http://nederland.risicokaartinvoer.nl>.
- Circulaire risiconormering transport gevaarlijke stoffen: is bedoeld om risico's van gevaarlijke stoffen te berekenen. De circulaire is de voorbode van wetgeving, het Besluit transport externe veiligheid (BTEV) treedt vermoedelijk in 2011 in werking.
- Besluit Externe veiligheid buisleidingen: wordt in 2010 opgevolgd door een nieuwe Wet buisleidingen.

Uitgangssituatie Boxmeer

De gemeente Boxmeer heeft in 2008 in samenwerking met het RMB en de overige gemeenten in het Land van Cuijk een beleidsvisie en bijbehorend uitvoeringsprogramma externe veiligheid opgesteld. Het provinciale programma Brabant Veiliger (2006-2010) is in het uitvoeringsprogramma verwerkt. In 2010 zal de regionale beleidsvisie externe veiligheid worden geactualiseerd.

Doel

Beperken van risico's door een 'gezonde' scheiding van risicovolle en kwetsbare functies.

Resultaten

Boxmeer voldoet aan de wettelijke eisen van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) en overige wetgeving.

Projecten

1. Actualiseren regionale beleidsvisie externe veiligheid en opstellen nieuw uitvoeringsprogramma.

Samen met de gemeenten in het land van Cuijk gezamenlijk een 2e regionale beleidsvisie externe veiligheid opstellen door de huidige beleidsvisie te evalueren en vervolgens in afstemming met het provinciale beleid en budget de huidige beleidsvisie actualiseren en een nieuw uitvoeringsprogramma opstellen voor de komende 4 jaar.

3.3 Occupatielaag

ENERGIE

Energie heeft een directe relatie met het klimaatprobleem. Het opwekken van energie uit fossiele brandstoffen veroorzaakt CO²-uitstoot. Verkeer is hier één van de boosdoeners, maar ook andere vormen van energiegebruik vervuilen onze lucht. Het thema 'energie' vormt een integraal onderdeel van de drie speerpunten die zijn beschreven in het vorige hoofdstuk.

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- Nieuwe energie voor het klimaat is het werkprogramma van het kabinet dat beschrijft hoe Nederland in 2020 tot één van de landen met de meest efficiënte en schone energievoorzieningen van Europa zal behoren.
- In het Klimaatakkoord 2007-2011 zijn gemeenten (VNG) en Rijk overeengekomen om samen te werken aan het bereiken van de kabinetsdoelstellingen.
- De regeling Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK) is bedoeld als financiële ondersteuning van uitvoering van het Klimaatakkoord door gemeenten. Gemeenten kunnen met SLOK personeelskosten, onderzoek, communicatie en educatie ten behoeve van de uitvoering van klimaatbeleid financieren.

Uitgangssituatie Boxmeer

Boxmeer maakt gebruik van SLOK-uitkering. Een aantal van de SLOK-projecten zijn in dit plan al genoemd bij de speerpunten.

Doel

Meewerken aan de landelijke doelstellingen voor energie- en klimaatbeleid.

Resultaten

- Eind 2011 is er een overzichtskaart met kansrijke locaties voor het opwekken van duurzame energie en benutten van restenergie (warmte).

Projecten

1. Energiekansenkaart Boxmeer

Het in kaart brengen van locaties in de gemeente Boxmeer waar grote energie/warmte behoefte bestaat, waar energie/warmte opgewekt wordt, waar energie/warmte overschotten zijn en waar mogelijk nog energie/warmte opgewekt kan worden. Doel is na te gaan of uitwisselingen van energie/warmte mogelijk is (cascadering) waardoor efficiency optreedt.

LANDBOUW

Uitgangssituatie Boxmeer

Op 29 juli 2005 is het reconstructieplan Peel en Maas in werking getreden. Het reconstructieplan is bindend voor de gemeente en dient vertaald te worden in het bestemmingsplan Buitengebied. Het Bestemmingsplan Buitengebied is op 16 juli 2009 vastgesteld door de gemeenteraad, maar is nog niet in werking getreden in verband met een voorlopige voorziening.

Doel

Uitvoering reconstructieplan.

Resultaten

De geplande activiteiten uit het reconstructieplan zijn gerealiseerd.

Projecten

1. Evaluatie geurgebiedsvisie

Door middel van het evalueren van de huidige geurgebiedsvisie, nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe inzichten de huidige geurgebiedsvisie actualiseren.

BEDRIJVEN

Bedrijven zijn eerder in dit plan beschreven als belangrijke doelgroep van communicatie en educatie, een van speerpunten van het milieubeleid van de komende jaren (zie Hoofdstuk 2). Relevante onderwerpen voor dit milieubeleidsplan zijn daarnaast vergunningverlening, handhaving en externe veiligheid.

VERGUNNINGVERLENING EN HANDHAVING

Op grond van hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer moeten bedrijven met activiteiten die aanzienlijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, beschikken over een milieuvergunning. De meeste bedrijven hebben echter geen milieuvergunning nodig, maar vallen onder algemene regels. Gemeentelijke toezichthouders controleren of bedrijven de voorschriften in de vergunning of de algemene regels op een goede manier naleven. De controlefrequentie wordt bepaald door de milieucategorie van een bedrijf. Bij overtredingen kunnen gemeenten een dwangsom opleggen, een vergunning of beschikking intrekken of bestuursdwang toepassen. Daarin werkt de gemeente samen met handhavingpartners zoals het Openbaar Ministerie en de politie.

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- Omgevingsvergunning: de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is een groot wetgevoingsproject met als parallelproject de bouw van het digitale 'Omgevingsloket'. Voor activiteiten waarvoor op meerdere onderdelen vergunning is vereist, vragen de burger bij één loket de vergunningen aan, en ontvangt vervolgens op één moment een integrale omgevingsvergunning retour.
- Activiteitenbesluit: door de komst van het Activiteitenbesluit per 1 januari 2008 vallen een flink aantal bedrijven die voorheen vergunningplichtig waren, nu onder algemene regels. Er geldt een overgangsregeling van 3 jaar waarbinnen de gemeenten de gelegenheid heeft om specifieke voorschriften uit de milieuvergunning om te zetten naar maatwerkvoorschriften in het kader van het Activiteitenbesluit.
- Integrale handhaving: zoals bij vergunningverlening wordt toegewerkt naar één integrale omgevingsvergunning, zo is ook in de handhaving de trend om integraal te handhaven. Dat wil zeggen dat handhavingdiensten op gebied van de fysieke leefomgeving (natuur, bouwen, ruimtelijke ordening, veiligheid, water en milieu) steeds meer samenwerken en elkaars 'ogen en oren' (cross compliance) zijn.

Uitgangssituatie Boxmeer

Omgevingsvergunning

De voorbereidingen voor de inpassing van de omgevingsvergunning in de gemeentelijke organisatie zijn de afgelopen jaren in gang gezet. Zo is de afdeling Vergunningen gestart met het toegankelijk maken van gegevens i.v.m. de komst van de omgevingsvergunning. Men wil de beschikbaarheid van gegevens ook gemeentebreed gaan oppakken, waarbij milieugegevens meegenomen worden. Daarnaast is er sinds 2008 een scheiding tussen vergunningen en handhaving. De afdeling Vergunningen is onderdeel geworden van de publiekshal, waarbij inwoners en bedrijven aan één loket alle vergunningen aan kunnen vragen. De 'één-loket' gedachte is hiermee in 2008 al gerealiseerd.

Doel

- Bedrijven voldoen aan de wet- en regelgeving op het gebied van milieu.
- De Wabo is volledig geïmplementeerd.

Resultaten

- De vergunningverlening op de Wet milieubeheer (Wm), het Activiteitenbesluit en de toekomstige Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) vindt op een effectieve en efficiënte manier plaats.
- De handhaving op de Wet milieubeheer (Wm), het Activiteitenbesluit en de toekomstige Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) vindt op een effectieve en efficiënte manier plaats. Hierbij wordt de milieuhandhaving integraal uitgevoerd.
- De omgevingsvergunning is volledig geïmplementeerd.
- Inwoners en bedrijven kunnen terecht bij het digitale 'Omgevingsloket' van de gemeente Boxmeer.

Projecten

Geen (alleen reguliere milieutaken).

EXTERNE VEILIGHEID BEDRIJVEN

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen stelt veiligheidsnormen die de gemeente in acht moet nemen bij het verlenen van milieuvergunningen voor risicovolle bedrijven en bij de vaststelling van ruimtelijk beleid (in bijvoorbeeld bestemmingsplannen). Veel voorkomende risicovolle bedrijven zijn bijvoorbeeld LPG-tankstations. Wanneer bedrijven te dicht bij bijvoorbeeld woningen staan, zijn maatregelen nodig om toch aan de veiligheidsnormen te voldoen.
- Saneringsprogramma externe veiligheid Land van Cuijk: hierin is onderzocht of er saneringssituaties zijn in het Land van Cuijk.

Doel

Beperken van risico's bij risicovolle bedrijven door een 'gescheiden' verdeling van risicovolle en kwetsbare functies.

Resultaten

Boxmeer voldoet aan de wettelijke eisen van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) en overige wetgeving.

Projecten

1. Actualiseren regionale beleidsvisie externe veiligheid en opstellen nieuw uitvoeringsprogramma.

Samen met de gemeenten in het land van Cuijk gezamenlijk een 2e regionale beleidsvisie externe veiligheid opstellen door de huidige beleidsvisie te evalueren en vervolgens in afstemming met het provinciale beleid en budget de huidige beleidsvisie actualiseren en een nieuw uitvoeringsprogramma opstellen voor de komende 4 jaar (zie ook externe veiligheid verkeer en vervoer).

WONEN (AFVAL)

Het afvalbeleid van de gemeente Boxmeer wordt bepaald door de Wet milieubeheer en het Landelijke Afvalstoffenplan (LAP).

Actuele ontwikkelingen en voorbeelden

- Inzameling kunststof: sinds januari 2009 ontvangen gemeenten een vergoeding voor het apart inzamelen van kunststof verpakkingen. Veel gemeenten zijn begonnen met de inzameling van kunststof verpakkingen in de vorm van een breng en/of haalsysteem. In 2010 is iedere gemeente verplicht kunststof verpakkingsafval apart in te zamelen.
- Inzameling snoeiafval: buurgemeenten Mill & Sint Hubert en Sint Anthonis voeren in 2009 een proefproject uit voor het inzamelen van snoeihout uit het buitengebied. Het inzamelen is een duurzaam alternatief voor het geven van ontheffing van het stookverbod.

Uitgangssituatie Boxmeer

De Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel (BCA) is in 1988 opgericht door de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en St. Hubert en Sint Anthonis. In 2000 is de gemeente Boekel toegetreden. De BCA is verantwoordelijk voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen van de circa 100.000 inwoners in haar werkgebied. De werkzaamheden zijn voor een groot deel neergelegd bij het RMB. Het RMB adviseert de BCA, beheert de contracten, communiceert naar de burgers en voert het secretariaat. De gemeenten in het Land van Cuijk en Boekel zijn in februari 2009 gestart met de inzameling van kunststof. Oktober 2009 is men begonnen met de huis-aan-huis inzameling van kunststof afval. De komende jaren staan o.a. in het teken van het afsluiten van nieuwe afvalinzamelcontracten voor alle afvalstromen en de aanbesteding van de verwerking van GFT na 2012.

Doel

Een duurzame en efficiënte inzameling en verwerking van huishoudelijk afval.

Resultaten

Boxmeer voldoet aan de wettelijke eisen uit de Wet milieubeheer, de doelstellingen uit het Landelijke Afvalstoffenplan (LAP) en de VNG afspraken in het kader van het convenant Verpakkingen III.

Projecten

1. Inzameling snoeiafval

Boxmeer wil met ingang van 2010 aansluiten bij het pilotproject van Mill & Sint-Hubert en Sint Anthonis voor het inzamelen van snoeiafval uit het buitengebied.

GROEN

Uitgangssituatie Boxmeer

De huidige beleidplannen voor groen en bossen komen in 2011 te vervallen. De gemeente Boxmeer stapt in 2010 over van een sectorale benadering naar een integrale benadering: IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte). In deze integrale benadering worden alle facetten van de openbare ruimte meegenomen en zal de inrichting en het onderhoud op elkaar worden afgestemd. De gemeente gaat in 2010 een visie ontwikkelen voor de komende 15 jaar, vervolgens zal deze visie worden vertaald in een IBOR beleidsplan. Tot het moment waarop het nieuwe IBOR beleidsplan wordt vastgesteld (eind 2010) zal de gemeente het groen beheren zoals dat is vastgelegd in de huidige beleidplannen voor groenbeheer en bossen.

